

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Kodas 124111348, Gynėjų g. 16, Vilnius, LT-01109, tel. (8 5) 261 6063,
el. p. bendras@lsa.lt, atsisk. sąsk. LT287044060001377867 AB SEB bankas, banko kodas 70440

Lietuvos Respublikos Seimo
Audito komitetui

2026-04- Nr. SD-2026/
į 2026-03-26 Nr.S-2026-1183

DĖL NUOMONĖS IR SIŪLYMŲ PATEIKIMO

Lietuvos savivaldybių asociacija, atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo Audito komiteto (toliau - Komitetas) 2026 m. kovo 18 d. posėdyje vykusias diskusijas dėl mokinių maitinimo organizavimo ir į Komiteto išsakytą prašymą, apklausė Druskininkų, Klaipėdos m., Klaipėdos r., Panevėžio r. ir Ukmergės r. savivaldybes. Šios apklausos tikslas išsiaiškinti kaip savivaldybėse organizuojamas mokinių maitinimas ir kokie mokyklos bendruomenės (mokinių, tėvų, mokytojų) vertinimai – atsiliepimai.

1. **Druskininkų savivaldybės** ugdymo įstaigos nuo 2025 metų mokinių maitinimą organizuoja savarankiškai. Mokyklose taikomas dalinio švediško stalo principas – mokiniai gali rinktis įvairias daržoves, vaisius bei karštus patiekalus, taip pat mokiniams siūlomi sveikatai palankesni šalti užkandžiai. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigoms teikiama parama vaikų maitinimui ekologiškais ir pagal nacionalinę kokybės sistemą pagamintais produktais.

Savivaldybės sprendimas pereiti prie savarankiško maitinimo organizavimo buvo priimtas siekiant užtikrinti aukštesnę maisto kokybę, efektyvesnę kainų kontrolę bei mažinti maisto švaistymą. Taip siekiama ugdyti mokinių savarankiškumą bei atsakingą maisto pasirinkimą.

Mokyklos bendruomenė - mokiniai, tėvai ir mokytojai maitinimą vertina labai palankiai. Vyrauja teigiami atsiliepimai ir bendras pasitenkinimas organizuojamu maitinimu, pabrėžiama jo kokybė bei nuoseklus dėmesys sveikai gyvensenai. Tėvai džiaugiasi, kad mokiniams nuo mažens diegiami sveikos mitybos principai, ugdomi tinkami mitybos įpročiai. Mokinių valgiaraščiai yra derinami su tėvų taryba, tobulinami atsižvelgiant į jų išsakytas nuomones ir pastabas.

Maitinimo organizavimo priežiūrą vykdo Druskininkų savivaldybės visuomenės sveikatos biuras. Profesionalūs mitybos specialistai atsakingi už mokinių maitinimo valgiaraščių, pritaikyto maitinimo valgiaraščių ir patiekalų technologinių kortelių sudarymą. Specialistai vykdo patiekalų kokybės priežiūrą, teikia maitinimo aplinkos higienos ir jos saugumo, teikiamų patiekalų kokybės rekomendacijas, konsultuoja personalą patiekalų gamybos technologijos klausimais, koreguoja jau sudarytus valgiaraščius, atsižvelgiant į ugdymo įstaigas lankančių vaikų maitinimo stebėsenos rezultatus.

Nuo 2023 m. valgyklų ilgalaikiam turtui ir inventoriui įsigyti savivaldybė skyrė 203 tūkst. Eur. Taip pat savivaldybė iš savo biudžeto kiekvienais metais skiria lėšas valgyklų darbuotojų darbo užmokesčiui, maisto produktų įsigijimui bei komunalinėms išlaidoms apmokėti (2024 m. skyrė 148,3 tūkst. Eur, o 2025 m. - 357,8 tūkst. Eur).

2. **Klaipėdos miesto savivaldybėje** iš 36 bendrojo ugdymo mokyklų, 3 mokyklos (Vytauto Didžiojo gimnazija, Tauralaukio progimnazija, „Medeinės“ mokykla) maitinimą organizuoja pačios, o visos kitos turi sutartis su maitinimo organizatoriais. Šių trijų mokyklų valgyklų darbuotojų darbo užmokesčiui, maisto produktų įsigijimui bei komunalinėms išlaidoms apmokėti 2025 m savivaldybė iš savo biudžeto skyrė 235,6 tūkst. Eur.

Mokyklų bendruomenių, kurios turi sutartis su kitais maitinimo organizatoriais, atsiliepimai ir vertinimai yra įvairūs, o tai priklauso nuo maitinimą organizuojančios įmonės. Vieni maisto kokybe, kaina yra patenkinti, kiti pastabas išsako mokyklos administracijai, taip pat pasitaiko atvejų, kai tėvai teikia skundus atsakingoms institucijoms. Dabartinė situacija rodo, kad būtina nuolatinė maitinimo paslaugų sutarčių kontrolė, todėl savivaldybė siekia įsidiesti vienodą sutarčių vykdymo priežiūros praktiką visose miesto mokyklose. Mero potvarkiu sudaryta darbo grupė, kurios tikslas parengti maitinimo paslaugų pirkimų ir jų vykdymo kontrolės priemonių planą.

3. **Klaipėdos rajono savivaldybėje** mokinių maitinimo modelis nebuvo keistas, todėl visose ikimokyklinėse įstaigose ir bendrojo ugdymo mokyklose valgyklų veikla užtikrinama iš savivaldybės biudžeto. Nors savivaldybės biudžetui maitinimo organizavimas yra pakankamai didelė finansinė našta, bet svarbiausia, kad mokiniams teikiamas šviežias, skanus ir sveikas maistas. 2026 metais švietimo įstaigose valgyklų veiklai užtikrinti yra įsteigta 121,5 etato. Vien šių darbuotojų darbo užmokesčiui 2026 metams yra skirta 2144 tūkst. eurų. Iš savivaldybės biudžeto padengiamos ir kitos išlaidos: įrangos įsigijimas, atnaujinimas, vandens, elektros, šildymo išlaidos, patalpų remontas, valymas.

Savivaldybė dėl maitinimo vykdymo ikimokyklinėse įstaigose ir bendrojo ugdymo mokyklose iš šių bendruomenių sulaukia tik teigiamų atsiliepimų.

Nuo 2026 m. rugsėjo 1 d. įsigalios Sveikatos apsaugos ministro įsakymo nuostata dėl vaikų maitinimo organizavimo, kad valgiaraščius sudarantis asmuo turės turėti aukštojo mokslo kvalifikaciją, įgytą baigus kolegines ar universitetines sveikatos mokslų mitybos studijų krypties arba technologijų mokslų maisto technologijos studijų krypties studijas arba jai lygiavertę aukštojo mokslo kvalifikaciją. Todėl savivaldybė nusprendė į Sveikatos biurą priimti atitinkamos kvalifikacijos specialistą, kuris sudarinės valgiaraščius visoms ugdymo įstaigoms.

4. **Panevėžio rajono savivaldybėje** mokinių maitinimas organizuojamas mišriu būdu, t. y. 7 –iose mokyklose – privačios įmonės, o 5–iose mokyklose savivaldybės biudžeto lėšomis. 2025 m. valgyklų darbuotojų darbo užmokesčiui, maisto produktų įsigijimui bei komunalinėms išlaidoms apmokėti iš savivaldybės biudžeto skirta 288 543 Eur. Savivaldybė iš savo biudžeto taip pat apmoka maitinimo paslaugų teikėjams (privačioms maitinimo įmonėms) už gamybos išlaidas, kaip to reikalauja Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymas. Tam savivaldybė 2025 metais skyrė 270 992 Eur.

Mokyklų, kuriose maitinimas organizuojamas savivaldybės biudžeto lėšomis, bendruomenių nariai palankiai vertina tiek patį maistą, tiek valgyklos darbuotojų darbą bei bendrą aplinką. Tėvai taip pat yra patenkinti maitinimo kaina, maisto skoniu bei įvairove.

Savivaldybė kaip problemą įvardija, kad vykstant viešiesiems pirkimams (šiuo metu perkama tik per Centrinę perkančiąją organizaciją (toliau - CPO), mokykla neturi jokios įtakos pasirinkti bei teisės atsisakyti pasirašyti sutartį, todėl laimi įmonė, pasiūlusi mažiausią kainą. Toks principas ne visada užtikrina reikiamą paslaugų kokybę ir neatitinka bendruomenės lūkesčių dėl sveikesnio ar įvairesnio maitinimo.

Mokinių maitinimas apima maisto gamybą, pardavimą o Vaikų maitinimo organizavimo tvarkos apraše ir CPO sutartyje nenumatyta kaip įvertinti, kad dar gali būti skiriamas finansavimas iš valstybės, savivaldybės biudžetų ar tėvų. Nors maitinimo paslaugos konkursai laimimi itin mažomis patiekalų kainomis, mokykloms sunku išreikalauti valgiaraščius su atskirai nurodytomis patiekalų kainomis (paslaugo teikėjai vadovaujasi tuo, kad Valgiaraščio formoje nėra vietos kainai nurodyti). Maitinimo paslaugos teikimo priežiūrą palengvintų pirkimo sąlygų bei galiojančių teisės aktų patobulinimas.

5. Ukmergės rajono savivaldybėje mokinių maitinimas organizuojamas mišriu būdu, t. y. 13-oje įstaigų maitinimas organizuojamas savarankiškai, 7-iose – pagal maitinimo paslaugos pirkimo sutartį. Savarankiškai maitinimas organizuojamas ikimokyklinio ugdymo įstaigose, specialiojo ugdymo centre ir kaimiškų vietovių mokyklose (išskyrus vieną mokyklą). Maitinimo paslauga perkama 6 Ukmergės miesto mokyklos ir 1 kaimo mokyklai.

Nuo 2002 metų savivaldybėje buvo priimtas sprendimas pirkti maitinimo organizavimo paslaugą visoms bendrojo ugdymo mokykloms, taip mažinant savivaldybės biudžeto lėšų dalį, skiriamą valgyklų išlaikymui. Po 10-ies metų iššūkių su maitinimo paslaugų teikėjais, susijusių dėl maisto kokybės ir sutartinių įsipareigojimų nevykdymu, priimtas sprendimas palaiapsniui sugrįžti prie savarankiško maitinimo organizavimo, pradedant nuo kaimo mokyklų. Savivaldybėje kas trejus metus yra sudaromos darbo grupės maitinimo organizavimo situacijai analizuoti ir sprendimams pasiūlyti. 2022 ir 2025 metais buvo vertinamos galimybės pereiti prie savarankiško maitinimo organizavimo visose mokyklose, tačiau įvertinus 1 mln. Eur investicijų poreikį į valgyklų remontą, visos įrangos įsigijimą ir kitas išlaidas, susijusias su valgyklų veiklos užtikrinimu, to buvo atsisakyta. Mokykloms, kurios savarankiškai organizuoja mokinių maitinimą, savivaldybė 2025 m. skyrė apie 350 000 Eur.

Iš mokyklų, kurios savarankiškai organizuoja maitinimą, per daug metų nėra gauta nei vieno skundo. 2025 metais savivaldybėje buvo priimtas sprendimas 7 mokykloms pirkti paslaugą per CPO katalogą. Mokyklos, konsultuojamos savivaldybės viešųjų pirkimo specialisto, vykdė pirkimus savarankiškai. Tai leido padidinti konkurencingumą ir pirmą kartą savivaldybės istorijoje, maitinimo paslaugos sutartys buvo pasirašytos su 3 skirtingomis įmonėmis. Trijose mokyklose taikomas pilno švediško stalo principas. Visose mokyklose yra priimtina maitinimo kaina. Lyginant su ankstesniais metais, žymiai padaugėjo valgančiųjų skaičius. Tai įrodo, kad ir paslaugos pirkimas gali pasiteisinti.

Apibendrinat savivaldybių patirtį galima teigti, kad savivaldybėms pačioms organizuojant mokinių maitinimą ir dengiant visas su maitinimu susijusias išlaidas (valgyklų darbuotojų darbo užmokesčiui, maisto produktų įsigijimui valgyklų įrangos atnaujinimui bei komunalinėms išlaidoms apmokėti), yra nemaža finansinė našta, tačiau svarbiausia, kad dėl tokios paslaugos laimi vaikai bei mokyklos bendruomenės.

Maitinimo paslaugos pirkimas per CPO dar yra tobulintinas, bet kaip rodo Ukmergės r. savivaldybės pavyzdys, įdėjus daugiau pastangų, galima sėkmingai nupirkti maitinimo paslaugą mokykloms.

Direktorė

Roma Žakaitienė